

GLAS NARODA

Naročnina na mesec je
12 Din. Za tujino 20 Din.
Uredništvo: Ljubljana,
Nebotičnik, Gajeva uli-
ca št. 1, Telefon 38-53.
Rokopisov ne vračamo.

Št. 23.

Ljubljana, sredo 29. januarja 1936

Leto II.

Kjer ni razumnega vodstva,
propada ljudstvo, blaginjo pa po-
spešuje množica svetovalcev.
Kralj Salomon.

Dnevna pratika

Sreda, 29. januarja 1936. Katoli-
čani: Frančišek S. Pravoslavni: 16.
januarja, Č. ver. ap. P.
Dežurne lekarne v Ljubljani
Dr. Piccoli, Tyrševa 6; Hočevar,
Celovška cesta 62; Gartus, Moste —
Zaloška cesta.

Vreme

Dunajska vremenska napoved:
Milo, pretežno jasno, na zapadu
tu in tam nekoliko megleno vre-
me.

Kino

Sreda, 29. januarja
Matica: Bedni
Ideal: Čaradška kneginja
Sloga: Adorable — Triumf ljubezni
Union: Zmagovalca srca
Šiška Devica Orleanska
Kino Ptuj: V sredo 29. in četrtek
80. tm. ob 20 »Epizoda«.

Gledališče

DRAMA

Sreda, 29. jan.: Pesem e cesta.
Red Sreda.
Četrtek, 30. jan.: Dies Irae. Pre-
miera. Red Četrtek.

OPERA

Sreda, 29. jan.: Kraljičin ljublje-
nec. Red A.

Poročilo za smučarje

28. januarja

Bistrica-Boh. jezero: 5 C, meg-
leno, snega v dolini ni. — Plan-
na na Kraju 25. jan.: 0 C, oblač-
no, mirno, na 180 cm podlagi 60
cm novega snega, smuka dobra.
— Bled-Jezero: 5 C, megleno,
snega v dolini ni. — Pokljuka,
27. jan.: 1 C, sneži, mirno, na 80
cm podlagi 5 cm novega snega,
smuka dobra, skakalnica uporab-
na. — Kranjska gora—Rateče:
barometer stoji mirno, pooblač-
lo se je, mirno, 20 cm južnega
snega. — Vrščič, Krnica, Tamart
40 cm južnega snega. — Zelenica,
25. jan.: — 4 C, jasno, mirno, na
145 cm podlagi 25 cm novega sne-
ga. Smuka dobra. — Jezersko, 25.
jan.: — 16, mirno, 40 cm novega
južnega snega.

Radio Ljubljana

Sreda, 29. januarja. Ob 12: Iz dalj-
nih krajev, plošče, 12.45: poročila,
13: poročila, 13.15: Revelerji, harmo-
nisti in še drugi taki pevali na plo-
ščah, 14: poročila, 15: Listica zvito-
repka, otroška ura, 15.20: Izrezovalna
dela, Zdravko Omerza, 16.40: Vproki
moralnega propadanja mladine, Vojsko
šagodič, 19: poročila, 19.30: Narodna
ura, 20: Prenos iz ljubljanske opere,
med odmorom glasbeno predavanje
M. Bravničarja in poročila.

**100.000 Din za mrtvega moža in 200.000 Din za polom-
ljene noge — Kuhinjski recepti za zločince — Krvava
fantovska bitka — S sliko Ite Rine v smrt — Žrtve
sleparskega založnika — Morilcu se je zasmilila**

S sliko Ite Rine v grob

Subotica, 28. jan.

V Subotici se je na katoliškem
pokopališču na grobu svojih star-
šev ustrelila 24 leta stari čevljar-
ski pomočnik Lajoš Dudaš.

Služil je svoj vojaški rok v
Pristini in je prišel pred dvema
mesečema v Subotico na bolezen-
ski dopust. V ponedeljek mu je
potekel dopust. Namesto k voja-
kom, je pa šel in si končal živ-
ljenje na grobu.

V poslovnem pismu je pred
samomorom napisal, da ga je ne-
kaj neprestano vleklo na pokopa-
lišče in na grob svojih staršev.
Čutil je, da se mu bo na onem
svetu bolje godilo, in da bo tam
neizmerno srečen.

V ponedeljek zjutraj so sporo-
čili policiji, da so našli na grobu
mrtvega mladeniča, ki je bil lepo
praznično oblečen, s prestreljeni-
mi senci. V njegovem žepu so
našli pet poslovnih pisem. Po-
sebnost ganljivo je bilo njegovo
slovo od komandirja v Pristini.

Bratu je pisal, da je nekoč pred
leti sanjal, da bo izvršil samomor,
toda ni še vedel, kako se bo to
zgodilo. Ta sen ga je odtlej pre-
ganjal kakor zli duh. Vlekel ga
je na oni svet. Brat naj ne bo
hud, ker je zdaj srečen...

Fant je priredil v soboto po-
slovnini večer. Rekel je, da se po-
slavlja, ker se mora vrniti k vo-
jakom, v resnici se je pa poslav-
ljal od življenja. Med zabavo je
zapel prav melanholično pesem.
Jokal je vso noč. V nedeljo je pa
sviral na tamburico in prepeval
madžarsko pesem, ki je povzro-
čila v Budimpešti pravcato samo-
morilno epidemijo. Ta pesem se
začne z besedami: Tužna nedelja
se belimi cvetovi... S to pesmijo
na ustniah je nedavno izvršila sa-
momor neka mlada in lepa ne-
srečno zaljubljena Subotičanka.
Pesmico je imel fant napisano na
sliki filmske igralka Ite Rine. S
to sliko v žepu si je na pokopa-
lišču pognal kroglo v glavo...

Ali že poznate ljubko Janet Gaynor?
Ali se še spominjate njenih prekras-
nih filmov »Ob zorli in »4 vragi«?
Po dolgem času imate spet priliko,
da jo vidite v najnovejšem filmu
»Adorable — Triumf ljubezni« od
srede 29. t. m. v kinu Slogi!

Rasa Sejum in Kasa nadaljujeta boje

Addis-Abeba, 28. jan. z. Agencija »Radio« poroča, da pričaku-
jejo v Addis-Abebi padee Makale tekom naslednjih 2 dni. V pre-
stolici vlada veliko navdušenje nad zmagovitim pohodom rasa Kase
in rasa Sejuma. Iz Dessie poročajo, da bosta oba poglavarja takoj
po padcu Makale pričela z vso silo prodirati proti severu, da zavza-
meta mesti Aksum in Aduo. V pomoč jima bodo poslani čete, ki
tabore okoli Dessie. S temi se bo moč abesinske vojske zelo pove-
čala. Uradni krogi govore, da sta rasa Sejum in rasa Kasa že izdelala
podrobne načrte za napad na Aduo in sveto mesto Aksum. Pri
napadu bo sodeloval tudi rasa Ajelu.

Ista agencija javlja, da so danes čete rasa Sejuma in rasa
Kase v ljuti borbi popolnoma obkrožile Makalo in da so sedaj ita-
lijanski oddelki v Makali brez vsake zveze z zaledjem. Abesinci
pričakujejo, da se bodo ti oddelki prostovoljno predali.

Sestanek

Flandin — Eden

Pariz, 28. jan. z. Današnji »Ma-
tin« piše o sestanku Flandina z
Edenom in povdarja, da je bil
razgovor zelo pristran. Pri tej
priliki sta uredila vsa vprašanja,
ki so aktualna. List povdarja tu-
di, da je med Flandinom in Ede-
nom popolna soglasnost. Tabou-
t piše v Oeuvre, da bosta oba mi-
nistra temeljito pretresla vpra-
šanje šele po pogrebu Jurija V.

posebno pa vprašanje glede Ver-
saillesa in demilitarizirane zone
v Porenju.

Z ozirom na te razgovore, se
pričakuje, da se bo stališče seda-
nje francoske vlade kolikor toli-
ko spremenilo in da bo v tesnej-
šem sodelovanju z britansko vla-
do, kot je bila dosedanja Laval-
ova vlada.

V. Neurath pri Edenu

London, 27. jan. Nemški zunanji
minister baron V. Neurath je danes

obiskal v družbi nemškega posla-
nika britanskega zunanjega ministra

Nemški poslanik pri Mussoliniju

Rim, 28. jan. Havas. Ministrski
predsednik Mussolini je snoči spre-
jel nemškega ambasadorja v Ha-
sela.

V Abesiniji je padel

»Koroški Slovenec« poroča iz Zi-
tare vasi na Koroškem: V naši bliž-
nji okolici stanuje slovenska družina
Grohar z Goriškega. Lansko leto je
zapustil starše in sestre sin France
ter se podal nazaj v domovino. Zanj
je bil povratek v domovino usoden,
moral je v italijansko vojsko in nato
v Abesinijo. Pred nekaj dnevi je do-
bila njegova sestra, ki je poročena
v naši fari, uradno poročilo, da je
brat France padel v Abesiniji. Torej
je moral ubogi Dant med prvimi v
ogonj za domovino.

Strašna brezposelnost

Rim, 28. jan. Poročajo iz Reggia,
da se je 500 delavcev ponudilo, da
gredo brezplačno delat v Vzhodno Af-
riko oeste in druge zgradbe, same
da bodo preskrbljeni s hrano.

Ali je gospa Ivanka časih zlobna?

Nikakor ne! Smeji se samo svojim originalnim mislim: Tale naš kuža je napram potepuhom in postopačem prav tak kakor je terpentinovo milo Zlatorog napram umazaniji. Naš kuža užuga vsakega pritepenca, terpentinovo milo Zlatorog pa vsako umazanost pri perilu.

Zlatorog TERPENTINOVNO MILO

Dnevna kronika

× **Alpinistična šola.** V sredo 29. t. m. bo predaval dr. Fran Novak o alpinizmu in higieni. Vstop prost. Začetek ob 20. TKS.

× **Tradicionalni večer v narodnih nošah** bo priredila Jadranska straža v Ljubljani 8. februarja v vseh prostorih na Taboru.

× **O vrtovih Nemčije, Holandske in Belgije** bo predavala v sredo 29. t. m. v mineraloškem zavodu na ljubljanski univerzi predsednica Kluba ljubiteljev cvetic Andreja Ključenkova. Predavanje je za vse člane SVD in za nečlane brez vstopnine.

× **Sokol I. Ljubljana - Tabor** vabi člane na 28. redno glavno skupščino, ki bo v sredo 29. t. m. ob pol 20. v mali dvorani na Taboru.

× **Knjige Kmetijske matice** so letos izredno pestre in zanimive za vsakogar. Posebno opozarjamo na poljudno sociološko delo **Novo kmetstvo**, ki bo gotovo vzbudilo zanimanje v najširših slojih ne glede na poklic in stan. Ves knjižni dar (4 knjige) stane s poštino vred Din 24.50. Naročila sprejema Kmetijska matica, Ljubljana, Kolodvorska 7.

× **Trimostje** je dobilo spet nov okrask — električno uro. Postavljena je prav lično na trafiki kraj trimostja, vidna pa je le iz ulice, ki se iz centra stekajo proti trimostju, medtem, ko jo na drugo stran proti Sv. Petra nasipu zakriva dimnik na trafiki.

× **Predsednik Zveze kmetijskih fantov in deklet Ivan Kronovšek** se je te dni v ljubljanski bolnišnici podvrget operaciji na želodcu. Težko operacijo je odlično izvršil primarij g. dr. B. Lavrič. G. Kronovšek je po zagotovitvi zdravnikov že na poti okrevanja, ki ga mu prav iz srca želimo.

× **Ljudska univerza v Ljubljani.** V sredo 29. t. m. bo predaval univ. prof. dr. J. Hadži o biologiji in lovu tuna. Predavanje bodo obojevali slike. Pričetek ob 20.

× **Janko Popovič umrl.** V ponedeljek je v Ljubljani umrl vesletrgovec J. Popovič. Pokojni pušča soprogo Evgenijo, sinova Janka in Evalda in hčerko Vero, soprogo ljubljanskega župana dr. Adlešiča. Pokopali ga bodo v sredo 29. t. m. iz hiše žalosti Nunska ul. 21 k Sv. Križu. Žalujemo naše globoko sožalje!

× **Okraden zobotehnik.** Drzen tat je obiskal ordinacijo zobotehnika Rajha Rudolfa v Ptuj in mu odne-

Kot telohi na Šmarni gori cveto pri nas tatvine

Ljubljana, 28. jan.

Črn ženski plašč s sivo podlogo, vreden kakih 700.— Din, si je nekdo »izposodil« iz neke gostilniške kuhinje. Iz hvaležnosti je seveda plašč »pozabil« vrniti in sedaj policija poizveduje za nevlajenim gostom in za plaščem.

Podjeten dečko

V nedeljo med 11. in 12. uro je podjeten fantič, star 14 do 15 let, iz nekega ljubljanskega kina odnesel cel blok kino-vstopnic, ki so bile že žigosane od finančne in se torej lahko uporabljajo za vsak ljubljanski kino. Ker pa takega hrepenenja po obiskovanju kinematografov niti lastniki podjetij niti varnostna oblast ne odobravajo, se javnost in kino-podjetja opozarjajo, da je nosil blok in vse vstopnice številko 586 in naj pri kontroli vstopnic pazijo na to številko!

Kruh si je hotel namazati

Včeraj popoldne je prosjačil in beračil po Kodeljevem brezposelni T. A. Bržkone je premaslo nabral, pa je hotel sam pospešiti plodove usmiljenja in dobrodelnosti. Izrabil je ugodno priliko in v neki hiši s stopnjišča segel skozi okno v jedilno shrambo ter potegnil venkaj kozarec

paradižnikove mezge. Pri tem je imel smolo. Po neprevidnosti se je nekam zadel, pa je v shrambi zaropotalo. Ropot je opozoril gospodarja, ki se je s kolesom podal na lov za neznanim gostom. Bil je dovolj energičen, da je bežečega tudi ujel ter ga izročil stražniku. T. A. se je izgovarjal, da ni nameraval ukrasti vse mezge, ampak si je hotel privoščiti samo nekoliko te dobrote, da bi si kruh namazal z njo. Ker pa pri aretaciji ni imel niti grizljaja kruha pri sebi, njegovemu zagovoru niso verjeli. Mož bo vsekakor dobil za nekaj časa brezplačno hrano in stanovanje v zaporu.

Kupčija brez patenta

Predrzna kupčija je spravila policiji v roke tudi nekega A. A. Prodajal je namreč popolnoma novo gumasto zračno cev za težak tovorni avto. Ker možakar ne premore niti biciklja, kaj šele avtomobil, so ga prijeli in mu malo pretipali vest glede dobave nega vira za to blago. Skraja se je izgovarjal, da mu je cev podaril čisto slučajno neznanec neke na cesti, polagoma pa je po dolgem oklevanju le priznal, da je smuknil to robo iz neke garaže v Rožni dolini. A. A. bo zato dobil nagrado pri sodišču, lastnik pa prejme ukradeno cev seveda nazaj.

Neverjetna sreča

Litija, 28. januarja

Pri Litiji se je zgodila nenavadna nesreča, ki kaže, da so res čudna pota usode, in da ima človek tu pa tam poleg velike smole tudi neverjetno srečo.

Litijski cestni odbor se že mnogo let trudi, da bi izboljšal naše ceste. V ta namen je začel uporabljati letos kamnolom, ki leži nad cesto, ki veže Litijo s

Št. Jernejem. Leži ravno nad Potokarjevo hišo. Vsa dela v kamnolomu so poverili R. Tišlerju iz Litije.

Materijal je v kamnolomu odličen, zato vsak dan razstreljujejo kamenje. Tako se je zgodilo, da je pred dnevi pri razstreljevanju odletela velika skala v okno na novo zidane Potokarjeve hiše, kjer se pa seve ni usta-

sel 10 zlatih zobnih kron, vrednih okoli 3000 Din.

× **Gasilski tečaj** bo priredila Gasilska četa v Ptuj 6. februarja s strokovnimi predavanji. V Ormožu bodo gasilci priredili tak tečaj 30. t. m.

× **Gasilska župa v Litiji** je ime-

la svoj 48. letni občni zbor. Rednih članov ima društvo 40, podpornih 100 ter 3 častne. Dohodkov je bilo lani 17.465 Din, izdatkov pa 6211 Din. Društvo bo prodalo svoja godala tovarni Mautner. Izpadla je glavna točka: Kje bo stal novi gasilski dom?

Beseda dneva

Prosim vas pa, bratje, v imenu gospoda našega Jezusa Kristusa, da vsi eno govorite in ne bodi razdorov med vami, temveč bodite popolnoma složni v enem umu in eni misli. Povedali so mi namreč za vas, bratje moji, Hloji mi domači, da so prepričani med vami. Menim pa to, da vsak vas govori: Jaz sem Pavlov, jaz pa Apolov, jaz pa Kejov, a jaz Kristusov. — Je li Kristus razdeljen? (Iz prvega pisma apostola Pavla Korinčanom: pogl. 1, 10—13.)

Razgovori s čitatelji

Vas in mesto

Ljubljana, 28. jan.

Kmečkim fantom in dekletom: Vaša misel, vaš pokret, vaše delo mora vsakega slovenskega rodoljuba le razveseliti. Blagor vsakega naroda leži v njegovem delu in ves političen teater ne šteje nič nasproti stalnemu, smotrenemu delu. Naše kmetijske stvarstvo se ne stara, grunt prehaja od očeta na sina, ognjišče od matere na hčer. Naša kmečka posest je osnovni kapital slovenskega naroda, nega premoženja in vsak je pravi narodnjak, ki skrbi in dela, da se ta posest ohrani.

Razveseljivo je, da se naša mlada inteligenca, ki izhaja iz kmečkih domov, zbira pod kmečko zastavo. Ne more propasti domačija, ki jej sinovi in hčere ostajajo zvesti. Slovenskemu srcu ni treba svilnate obleke: ono bije pod raševino enako toplo za svoj narod.

Kmečka mladina naj ne gleda v meščanski mladini nekaj »bolj šega«; ampak naj se zaveda, da je enakovredna. Ne bo našemu narodu vzcvetel blagor iz mesta, ampak samo z dežele, iz kmetijske stva. Ko bi ne bilo dežele, bi meštamoral izumreti. Kmečki narajščaj, ki prihaja z dežele v mesto je vedno tisti zdravi, sveži življ, ki izpolnjuje vrzel in prisnaša novih, tvornih moči.

Zato kmečki fantje in dekleta, le pogumno in bodro naprej v tem duhu. Na vas je bodočnost našega kmetijstva. In vam samo želimo, naj bi se vam nekoč bolje godilo, kot se danes vašim očetom in materam. Ampak na eno morate vedno misliti: Da so vaši očetje in matere morali trdo delati, da so vam ohranili domačijo — vi delajte dalje, ker obstanek in napredek kmetskega je le v trdem, vztrajnem delu.

vila, temveč je letela naprej in treščila na poteljo v sobi, kjer je spal spanje pravičnega Potokarjevega pomočnika.

Stranica postelje se je preklapala, odejo je ta nenavadna »granata« razcefrala, pomočnik je pa telebnil obsut s kamenjem na tla, kajti postelja se je ustrašila »granate« in se je pod njim udrla. Škode je pa bilo kljub te-

Kranjske občinske zadeve

Kranj, 27. jan.

Na zadnji seji občinskega odbora je prišlo do dokončne rešitve dveh perečih vprašanj. Najprej je župan g. Pirc poročal o sestavi občinskega inventarja. Na podlagi tega poročila sta bila izvoljena v disciplinsko sodišče za občinske uslužbence v Kranju občinska odbornika Ivan Košnik in Franc Istojak.

Nato je obč. odbor razpravljal o povračilu plačane trošarine trdkama Jugočeški in Standardu. Poročevalec g. Košnik je v imenu finančnega odseka predlagal, da občina prizna, da je po sedanjem stanju trošarinskega vprašanja dolžna pritožnikom povrniti pobrano trošarino, v kolikor se ne nanaša na blago, ki je bilo prodano za uporabo v Kranju. Pritožniki naj predložijo sezname pobrane trošarine z navedbo zneskov in s priloženimi originalnimi buletami. Istotako naj predložijo sezname za uporabo v Kranju prodanega blaga, na kar bo občina razliko povrnila. Predlog je bil sprejet.

Drugo pereče vprašanje v zadevi pritožbe mlekarske zadruge v Naklem, je bilo po več mesecih vendar rešeno. G. Košnik je k pojasnilu zadeve predlagal, naj občina uvede poizvedovanje. Ako se ugotovi, da vrši zadruga prodajo v lastni režiji po svojih uslužbenih, se rekurzu ugodi. V nasprotnem primeru se pa rekurz zavrne, in sicer če se ugotovi, da vodi prodajo prodajalec na svoj račun.

Nato je sledilo poročilo policijskega odseka. Član uprave g. Mayer je poročal glede podelitve gostilniške koncesije Ručigaj Angele. Občinski odbor podelitvi ni ugovarjal. Dalje je predlagal sprejem v domovinsko zvezo Wondračka Antona, Singerja Huga in Proxa Franca. Končno se je zavrnila prošnja g. Grajčarja glede novega stojališča avtobusa pred Staro postjo. Pač pa se dovoli stojališče pred cerkvijo, oziroma pred mestno hišo.

50 otrok čez noč v šoli

Makole, 27. jan.

Ko so po zadnjem deževju reke poplavljal bregove in prizadale pokrajino večje in manjše škode, je bila precej prizadeta tudi Dravinjska dolina, ki je bila vsa v vodi, podobna prostranemu jezeru. V Poljčanah so bili na primer deli ceste pol metra in več pod vodo, tako da otroci niso mogli v šolo. Pod vodo je bil dalje del konjiške proge. V Makolah je prestopila voda bregove šele proti 12. uri, prav v času, ko gredo otroci iz šole. Ker so bile na več krajih ceste pod vodo in je bil prehod življenjsko nevaren, so otroke radi varnostno pridržali v šoli. Ker pa voda tudi še na večer ni hotela odteči, je bilo upraviteljstvo prisiljeno nad 50 otrok, ki radi velike vode niso mogli domov, obdržati v šoli čez noč. Pripravili so jim zasilna ležišča. Tako so otroci v razredu prav sladko spali, kar sicer ni dovoljeno podnevi med poukom.

Oglas v našem listu
so poceni in uspešni

Kuhinjski recepti za zakrknjene zločince

Ljubljana, 28. jan.

Ker sem obljubil, da obiščem tudi tistega malega Stanka, ki je pa že velik in slovit žepar, sem spet pozvonil v jetnišnici. Spet bučajo vrata iz železnih palic z gluhih, malo rožljajočimi udarci, da ne najdeš v prirodi podobnega in mrzlega zvoka. Ker nas pa akustika uči, da imajo zvoki barve, bi dejal, da so udarci teh vrat brezbarvni, a ne črni, kakor so črne razne barve, temveč črni kakor gluha, mrzla noč. Vse vidiš, ničesar pa ne občutiš, morda kakor v Hadesu.

Kakor v internatih

Je tudi v Zavodu za poboljševanje mlajših mladoletnikov dnevni red natančen, strog in moderen. Morebiti imajo po samostanih gospodične več molitve in premišljevanj, tu imajo pa pač — samotni zapor. Gospodične v »Mladiki« ga bi seveda ne vzdržale, saj lepo zeleno poslikano sobica nima niti zrcala, a s kom naj se pomeni mladenka, če ni druge družbe. Take so tu eksercicije!

Ob 6. gojenci vstanejo, posteljejo in pospravijo ter zajtrkujejo, od 7. do 8. pa telovadijo. Boks, rokoborba, nogomet in podobne nežne sportne panoge so tudi zelo priljubljene, vendar samo, če ni učitelja in paznikov. Zmagovalec dobi namesto pokala veliko in težko prehistorično stitilo, po vrhu pa še dopust za eksercicije. Naslednje tri ure so posvečene pouku v šoli, kjer imajo predmete, kakor po drugih šolah. Ker pa kar 5 od delkov ni mogoče poučevati obenem, se del gojencev med tem časom uči rokodelstva v delavnicah. Ker so pa v delavnicah tudi odrasli in izkušeni stari kaznjenci, je ta pouk za učence posebno zanimiv in mikaven, namenu zavoda pa skrajno škodljiv. Z vsemi mogočimi specialisti in kapacitetami pridejo fantje tu v stik in vpliv je sila blagodejen, zlasti se pa mladim talentom vsestransko razširi obzorje. Skratka, specialna šola za vse umetnosti! Pomagati pa ni mogoče, dokler zavod ne dobi absolutno potrebnega lastnega poslopja, kjer bodo odrasli kaznjenci popolnoma izključeni. Kredit in spet kredit. Naj bo zakon tak ali tak in volja še tako dobra ter požrtvovalnost voditeljev še tako velika — ni mogoče brez denarja!

Že ob 11. je kosilo, po jedi pa do 13. poslušajo radio. Njih največje veselje je

ura pozabljenja

Aparat je izvrsten, da poslušajo tudi najbolj oddaljene in najznamenitejše oddajne postaje, saj bi drugače te ure ne mogli imenovati »uro pozabljenja«, temveč bi jo fantje morda večkrat smatrali za poostrene eksercicije. Za najbolj neusmiljeno kazen pa v zavodu velja — poslušanje jedilnih listov in kuhinjskih receptov. Ta tortura se sploh ne uporablja, je pa priporočljiva za posebno zakrknjene odrasle kaznjence. Sledeča zgodba naj pojasni, zakaj in kako.

Storija iz grajskih ječ

Ko je bila še ječa na Ljubljanskem gradu, je bila umorjena imenitna farovška kuharica. Testo je valjala za rezance, da je obilni ženi pot kapljal na tanke rumene bleke. Gospod župnik so čebele pasli pri ulinjaku in poslušali tek vzbujajoči ropot okretnega valjarja. Pa se je odsekal ropot in samo čebele so motile mrtvaško tišino. »Jera!« so poklicali. Nič. »Jerra!« so se razhudili. Nič. »Jerica!« so milo zastokali. Tudi nič. V učeno glavo jim je šinilo, da se jim je sanjalo o zobeh in tekli so, tekli pogledat, kaj je z nesrečno Jerico. Vznak je ležala sredi kuhinje, naravnost skozi srce pa nož za rezance.

Pri starem samcu Boštjanu so našli v bajti Kuharske bukve, ki jih je spisal sam slavnj koprivniški fajmošter Valentin Vodnik. Nikdo v vsej fari in še po devetih farah na okrog ni imel takih bukev, kakor Jera, saj tudi take kuharice ni bilo nikjer. Bukve in Boštjana so odpeljali v Ljubljano. Postili so ga in medili z železnimi zapestnicami a ni se vdal. Pa se je mlad, silno študiran gospod spomnil, če bi ga ne omečile Kuharske bukve. Tri dni so ga spet imeli ob vodi in kruhu in dali so mu ta »corpus delicie«. Prebiral je bukve ter slino so se mu cedile in strašno ga je užejalo branje, da so mu sproti komaj nanosili vode. Četrti dan so mu neusmiljeno odtegnili še vodo, kruha se pa sam ni več priitaknil. Ti isti gospod, pravijo, je bil iz Benetk, ampak neznansko učen na take stvari. Boštjanu tudi slino niso več tekale, ker se je vse posušilo v njem, bral je pa še vedno brez prestanka. Počasi je šlo seveda, saj tedaj še niso imeli takih šol, vendar je bil pa že daleč proti koncu knjige. Zjutraj so ga našli na pol živega, kuharskih bukev pa nikjer! Požrl jih je. Bolj iz obupa, kakor od lakote. Tako so bile voljne, da so šle kar same dol! Skesal se je in vse je povedal. Sam si je kuhal in rad bi bil postregel Rezi iz Smrečja, ki je sem in tja hodila k njemu v vas, pa je tisto nedeljo zadela ambo-solo v loteriji, no ja, zato pravzaprav bi bil Rezi rad postregel s pohanimi šnitami, ampak s takimi, kakršna jedo gospod župnik. Na tako nebeško jed se bo Reza z ambo-solo gotovo utjela. — Lepo in ponižno, kakor se samo Boga prosi, je prosil kuharico Jero, naj ga nauči. Hu, capin umazani, požrešni! Tak-le smrdljivec beraški! To je samo v mojih bukvah, vidiš jih, poduhaj jih, kako pohane šnite diše iz njih! Tako je režala in ga z bukvami udarila po nosu ter jih vrgla v miznico. Do nohtov ga je stogotilo, malo je pomislil v veži in vrglo ga je nazaj v kuhinjo — pa je bilo... Sam, da je dobil bukve! Komaj jih je prišel brati, so ga tudi že gnali. Vsaj v kehi bi bil rad vedel za pohane šnite. Branje o takih rajskih dobrotah je bilo pa taka peklenska naslada in trpljenje, da mu je za življenje ena figa. In je spokorno umrl na vislicah.

Inž. Roš bo v razsodišču

Zagreb, 28. januarja.

Generalna direkcija železnice v Zagrebu je razpisala natečaj za načrt za nov most čez Savo. Dobil je 27 osnutkov, katere mora seve natančno proučiti, nakar se bo za najboljšega in za najbolj primerne odločila.

Zanimivo je, da se je direkcija odločila, da bo v razsodišču tudi slovenski učenjak dr. prof. Roš, ki živi zdaj v Curihi in je profesor na tamošnji tehniki. Lanl je obiskal domovino in predaval tudi v Ljubljani. Prve dni pomladni bodo most začeli že graditi.

Kdo je požigalec?

Ptuj, 28. jan.

Kakor smo poročali, je v noči 6. in 9. t. m. gorelo v Spodnjih Jablanih, kjer je ogenj uničil imetje dveh posestnikov, 23. t. m. pa je gorelo pri posestniku Zafošniku Joži v Zgoranjih Jablanih. V nedeljo 26. t. m. okrog polnoči pa je izbruhnil požar pri posestniku Horvatu Jerneju, kateremu je ogenj uničil gospodarska poslopja. Rešili so samo živino, tako da lastnik trpi nad Din. 30.000 škode. Ker je pihal precej močan veter, je bila v nevarnosti vsa vas. Požar so omejili gasilci iz škol. Tudi tokrat se ne ve, kdo je požigalec.

Vesela vdovica

Ljubljana, 28. jan.

Nikar ne mislite, da bomo pisali poročilo o opereti s tem naslovom, ampak gre za ljubljansko dogodivščino, ki daje dovolj zabave in snovi za govorice ljubljanskim ženicam.

Dogodek je čisto vsakdanji, vsakdanji. Mlad mož ima mlado ženo, pa je moral k vojakom. Smola je hotela, da ni smel služiti v Ljubljani, radi česar si je začasno vdova poiskala nadomestek. Ker pa sprememba razveseljuje človeško srce in ker se tak prilika ne nudi, kadar bi se jo kdo zaželel, je priložnost izkoristila tako temeljito, da si je privoščila več nadomestkov za moža zapored. V hiši je to razburjalo sramežljive mamice in ženice in so kovalle črne naklepe, kaj bodo vse storile, ko e vrne mož. Med tem je mož, ki ga je nemara tudi samega nekoliko zbadalo ljubosumje, pred kratkim čisto nenadoma prišel domov, kakor »bi padel iz neba«. Usoda pa je bila ženi tako naklonjena, da jo je mož našel čisto samo in prijetno utrujeno v stanovanju, radi česar je seveda tudi verjel njeni zagotovitvi, da je ves čas mislila samo nanj in hrepenela po njem. Hudi deviški naklepi so tako izgubili vso svojo moč, podjetna vdovica pa se smeje svojim sovražnicam, češ: »Poglejte, kako me ima Bog rad!« Ko se je mož po nekaj dneh dopusta vrnil k vojakom, so se k ženi vrnili prijatelji in je spet vesela vdova.

Deček (na cesti teče za gospodom): »Gospod, ali ste vi izgubili denarnico?«

»Pa res! No, si že priden dečko, ko si tako pošten.«

»Saj le ni bilo nič notri!«

Slike iz sodne dvorane

200.000 za noge

Maribor, 27. januarja. Jokaje je stopila pred sodnika, da jo je moral dr. Tombak najprej malo potolažiti, češ, saj ni tako hudo. No, potem se je mlada gospa Helena Kapralova, žena doktorja v Zg. Cmureku, nekoliko potolažila in mirno sledila razpravi.

Pod avtom gospe Helene

4. junij 1935. je bil usoden za gospo Heleno, prav tako pa za upokojnega profesorja Josipa Bervarja. Tega dne se je pripetila gospa Helena v avtomobilu in ob strani izkušenega soferja v Maribor. Opoldne, ko je bil sofer na kosilu, pa se je Heleni zahotelo vožnje po mestu in je kar sama sedla k volanu, k njej pa še brat Alfred. Helena je znala že precej spretno sofirati in se je s precejšnjo brzino zapodila po Koroški cesti. Prav ob tem času se je namenil, peš seveda, proti Mariborskemu otoku upokojeni profesor Josip Bervar. Nič hudega sluteč je mirno korakal po pločniku. Sam ne ve, niti gospa Helena ne in tudi številne priče ne vedo prav povedati, kako je že bilo. Ko je profesor hotel prekorčiti Gajevo ulico, se je nenadoma znašel pred avtomobilom gospe Helene, ki je prav ta hip hotela zaviti v Gajevo ulico. Toliko, da je utegnil profesor še zakričati, potem je zahreščalo in je obležal s strtima nogama in drugimi poškodbami.

V razpravni dvorani je navzoč tudi profesor. Obut je v copate, hoditi pa mora še ob bergljah in ob strani sina Marjana.

Za vsako nogo 100.000

Na vprašanje sodnika, koliko zahteva za zlomljeni nogi, pravi profesor Bervar, da niti dinarja manj kot dvestotisoč. Točno! Za vsako nogo stotisoč dinarjev. Gospa Helena je nerazgovorna. V govoru meša menda

tri jezike hkratu, čerav je rojena Mariborčanka.

— Fernegen nimamo, mož za služi toliko in toliko... Nekaj bi že plačal od svojega gehalta... Koliko zahteva gospod profesor, pa mi ne mogli plačati... —

— Čujete gospod profesor —, pravi sodnik. Oci niso nikakoli milijonarji, da bi lahko toliko zahtevali. Boste morali znižati zahteve.

Profesor je vzrojil.

— Saj ni res! Bogati so, sem zvedel privatno. Imajo denar, bodo lahko plačali... Ni nič pretirano, ker sem do smrti pohabljen... —

Dolg in zabaven je bil nato prepir ob dokazovanju krivde. Vsi so bili v akciji: sodnik, tožitelj, obtoženka, branilec itd. Obtoženka je temperamentno vztrajala, da je dajala pravilne signale, ki jih profesor gotovo ni hotel slišati, ali je pa sedaj hote na nje pozabiti. In da se je on sam kar naravnost zaletel v avtomobil. Torej ne avto v profesorja, temveč narobe! Zagovornik obtožene je še ugotovil, da je hodil profesor vedno na ulici zamišljen.

Nemško me vprašajte

Zanimiva priča je bil komaj šoli odrasli fantič, ki je bil povabljen za pričo, ker je opazoval ves dogodek. Sodnika je prosil, naj ga vprašuje v nemščini, ker ne zna slovensko. Seveda mu niso ugodili, ker je fantič sin slovenskih starišev, slovenskega imena in je hodil v slovenske šole. Pri zasliševanju pa je dečko govoril tako brezhrebno slovensko, da ga je moral pohvaliti še sodnik.

Po dolgi razpravi je bila gospa Helena obsojena na mesec dni zapora pogojno na dve leti in na plačilo vseh stroškov zdravljenja. Zaradi bajne odškodnine pa se bosta Helena in profesor pomenila na civilnem sodišču, če se ne bosta kako drugače sporazumela.

100.000 za mrtvega

Maribor, 27. januarja. Pri mariborskem okrožnem sodišču, pred sodnikom dr. Tombakom sta bili danes dve zanimivi razpravi zaradi dveh težkih prometnih nesreč.

Kako se je zgodilo

Prvi je sedel na zatožni klopi 53 letni mizarski mojster Ivan Klančnik, ki ima svojo mizarsko delavnico v Mejni ulici. Klančnik je ugleden in spoštovan obrtnik in je le nesreča hotela, da je moral danes odgovarjati sodniku za življenje uradnika Janka Mlakarja, ki ga je povozil do smrti 1. novembra lanskega leta na Ptujski cesti. Tega dne popoldne je Klančnik naložil na izposojeni osebni avto svojo družino, k volanu pa je sedel kar sam. Ni imel sicer še soferskega izpita, vendar je znal že precej spretno upravljati z vozilom. Bil je namenjen k svojim sorodnikom v Konjice.

Na odcepu ptujske ceste s Tržaške pa se je zgodila usodna nesreča.

Pred Klančnikovim avtomobilom se je nenadoma znašel neki kolesar in Klančnik se mu je hotel izogniti tako, da je zavil v Ptujsko cesto. Prav v tem času je bila ob robu Ptujске ceste večja gruča pešcev, med njimi tudi pokojni uradnik Janko Mlakar s svojo ženo in sinom. Zaradi brzine in ostrega ovinka Klančnik ob volanu ni imel dovolj pregleda in je s precejšnjo silo zavozil v gručo. Pri karambolu so se nekateri pravosno razbežali, prednji del avtomobila pa je zadel ob Janka Mlakarja in ga vrgel s toliko močjo ob obcestni kamen, da je nesrečnemu počila lobanja in je še tistega večera umrl v mariborski bolnišnici.

Bajna vsota

Pri današnji razpravi je obtoženi Klančnik ponovno zatrjeval, da se ne čuti krivega, ker da je nesrečo zakrivil kolesar, zaradi katerega je moral zaviti na Ptujsko cesto. Izjavil pa je, da se hoče z ženo pokojnega

Mlakarja mirno poravnati in ji izplačati odškodnino, seveda kolikor je v njegovi moči. — Nato je sodnik poklical gospo Mlakarjevo.

— Koliko zahtevate za moža? — Gospa v črnini je nekoliko pomislila.

— Stotisoč, gospod sodnik. Ne morem manj. Pokojnine imam 350 dinarjev mesečno. Imam fanta v gimnaziji, ki se dobro uči in bi rad na univerzo... —

Seveda o tako ogromni vsoti, ki je tudi za solidnega obrtnika v teh časih kar bajna, ni bilo govora. Sodnik je nagovarjal gospo, da postavi zmernejšo zahtevo.

— Naj bo osemdesettisoč, manj pa res ne morem. Od česa pa naj živim!

— Kje pa naj jaz vzamem, — se oglasi obtoženec.

Sodnik je ponovno nagovarjal k sporazumu. Vdova je končno obstala pri petdeset tisočakah, kar pa je bilo za mizarskega mojstra še vedno preveč. Nato so prešli k obravnavi dogodke samega. Obtoženec je vsa navedena dejstva priznal, zato ni bila zaslišana nobena priča.

5 mesecev in 400 00

Po kratkem odmoru je dr. Tombak razglasil sodbo: Ivan Klančnik je bil obsojen na 5 mesecev zapora pogojno za 2 leti, na plačilo pogrebniških in drugih stroškov ter na odškodnino 40.000 dinarjev. Če odškodnine ne poravnava v določenem roku, kazni ni pogojna. Zagovornik obtoženca dr. Šnuderl si je pridržal pravico za priziv.

Fantovska bitka

z noži, sekirami, koli, motikami in revolverjem

Ptuj, 28. jan.

V tukajšnjih krajih je v navadi, da ob dolgih zimskih večerih luščijo bučna semena. Ob takih prilikah se navadno naberejo fantje in dekleta iz vasi, da pomagajo luščiti. Po delu pa dobe okrepčila ter se pozabavajo.

Tako so luščili tudi pri viničarju Levičniku Ivanu v Mestnem vrhu. Pri delu se je zbrala družba kakih 1 fantov in deklet iz vasi. Po delu jim je Levičnik prinesel iz kleti nekaj pijače ter jim zaigral nekaj poskočnic. Kmalu nato je prišla tudi družba fantov iz sosednjih vasi. Med seboj so se začeli zbadati, posebno oster prepir pa je nastal radi nekega dekleta med Pauko Adolfom, kočarskim sinom iz Mestnega vrha, in 2 letnim Strmškom Vinkom, hlapcem

iz Janežovcev. Pauko je vrgel Strmška iz hiše.

To je zelo razburilo Strmškovo družbo. Zapustili so takoj hišo, toda so se kmalu zopet vrnili. Ker so bila vrata zaklenjena, so vrgli iz tečajev. Pauko je pograbil v veži sekirami, sekirami, koli in motikami. Tudi samokresi so pokali. Krogla je zadela gostiteljevega sina 28 letnega Levičnika Andreja ravno v desna pleča. Nekdo pa ga je udaril z motiko po glavi, ter mu zadal težko rano. Z noži pa sta bila ranjena tudi Golob Jože in Čuš Tomaž iz Velovljaka in drugi. Levičnika in Strmška so morali takoj odpeljati v ptujsko bolnišnico.

Ni umoril starke
ker se mu je zasmilila, ko je spala

Samobor, 28. januarja.

Pretekli teden so drzni vlomilci obiskali stanovanje starke Bare Lehpamer in ji odnesli denarja za 3.000 Din, dve vložni knjižici za 100.000 Din ter razne listine in potrdila.

Vse je kazalo, da so bile razmere v hiši vlomilcem prav dobro znane. Policija je osumila nekega Taža in Pavla Repinca iz Male Rakovice, ki sta se pravdala s stariko zaradi 35.000 Din. Dognali so tudi, da sta ta dva bila zadnje čase prav prijatelja z nekim Ivanom Koletičem, ki pri polkojci ni bil kaj dobro zapisan. Aretirali so tudi tega.

Oditisi čevljev in prstov v vlomljenem stanovanju so dokazovali, da je bil vlomilec Ivan

Koletič res vlomil v stanovanje je vse lepo priznal.

Povedal je, da se je zadnje čase pogajal z Bepincem, ki sta ga vzpodbujala za vlom pri bogati stanki Bari. Obljubila sta mu takoj polovico plena, če jo pa ubije, pa še 1000 Din več. Naredili so natančen načrt, po katerem je Koletič res vlomil v stanovanje stare Bare. Bil je razočaran, ker je našel samo nekaj jurjev gotovine. Brata sta mu namreč natvezila, da ima starka okoli 50 tisoč gotovine.

Koletič je vlomil ponoči in našel stanko spečo v kuhinji. Že je imel nož v rokah, da bi ji zadal smrten udarec. Starka se mu je pa zasmilila in odšel je s plenom ter žrtvoval omi tisočak, ki bi ga dobil za stankino življenje.

— Kaj pa se je vendar zgodilo, da tako letijo ljudje na kup?

— A nič! Avto je zavozil v stransko ulico!

— Prava reč, če avto zavozil v stransko ulico! Zato ni treba takega kravala!

— Že res, ampak nobene stranske ulice ni bilo!

★
On: Srečen sem kot v raju! Nobene želje nimam več! In ti draga moja, gotovo tudi ne?

Ona: Ampak Janez, teden dni pred godom?

Med soferji:

— Novo sireno sem dobil za moj avto!

— Kaj bo pa sedaj tista lepa blondinka rekla, s katero se često voziš?

— Gospod natakar, nekaj lahkega bi jedel!

— Prosim, gospod, za želodec ali za žep?

Gospa, prosti, mi posodite vaš izbepač za preproge!

— Lahko gospa, moj mož pride itak šele po polnoči domov!

Nova agrarna politika

V sovjetski Rusiji je bila agrarna kolektivizacija izvedena do vseh potankosti. Redki so bili kraji, kjer bi novi režim tudi praktično ne uveljavil svojih nazorov glede agrarne proizvodnje. Kolektivizirana ni bila samo zemlja, ampak tudi živali, proizvodna sredstva itd., celo čebeloreja. Uspehi take agrarne politike so bili le delni. Kmetijske množice so namreč postale več ali manj pasiven producent, ki se dela ni več loteval s tisto vnemo in požrtvovalnostjo, kot je to pri kmetem ljudstvu običajno. Vlada je to senčno plat svoje agrarne politike kmalu spoznala in obenem ugotovila, da je treba to politiko izvajati do gotovih meja in ne dalje, ker sicer utegne zaiti svojetska agrarna proizvodnja v velike težave.

Vas more dvigniti samo kmet sam

Že v letu 1932 je režim v svoji agrarni politiki nekoliko popustil. Vlada je kolhoznikom in kmetom polagoma pričela dajati čedalje večje pravice. Poleg svobodne lastnine živine in drobnice je naslednja vlada dovolila v posebnem zakonu tudi lastnino zemlje do 1 hektara. V poslednji dobi je vlada izdala predvsem tri pomembne uredbe o kolektivnem kmetem gospodarstvu, s katerimi je kmetom dala mnogo olajšave v smislu

»kapitalističnega« kmetovanja. Sem spada zlasti uredba o tem, da preide zemlja v trajno lastništvo kolhoza. Po naše bi temu lahko dejali, da je to povratek v nekakšno zadružno kmetovanje, kakršno je bilo v navadi pri starih Slovanih.

Druga uredba določa, da mora imeti vsak kolhoz posebno zemljišče oproščeno celo osnovnega zemljiškega davka — zemljarine.

Tretja važna uredba pa se tiče razširjenja pravic kmetijskih samouprav — občin — in finančne pomoči države. S slednjo uredbo je sovjetska vlada jasno poudarila, da hoče graditi svoje temelje ne le na industriji in industrijskem delavstvu, ampak na najtrdnjših temeljih — na kmetstvu. Vprav zato je dala samouprave in občine v roke kmetom samim, ker popolnoma pravilno naglašja, da more rusko vas dvigniti edinole kmet sam, nikakor pa ne uradništvo in birokracija, ki jo režim pošilja iz mesta na vas.

Kakor piše sovjetsko časopisje, pripravlja vlada še več podobnih uredb v prosep ruskega kmetstva in vasi. Rusko kmetstvo je ta preobrat v agrarni politiki sprejelo z velikimi simpatijami in polagoma prehaja spet v tisto tvorno in požrtvovalno delo, ki je pri vsakem narodu temelj, na katerem je zgrajeno vse gospodarsko in družabno življenje.

Hitlerjeva roka tudi pri nas?

Znana angleška revija »New Statesman and Nation« objavlja pod naslovom »Nemške manjšine in Mala antanta« zanimiv članek, v katerem pravi med drugim:

Mirotnorci iz leta 1919. so se izenada znašli pred vprašanjem nemških manjšin v Vzhodni Evropi. Kakor znano, gre v glavnem le za nemške koloniste in ne za avtohtono (domače) prebivalstvo, ki bi bilo že od nekdaj prebivalo. V Transilvaniji je teh ljudi okoli 470.000, v Jugoslaviji pa okoli pol milijona, v CSR pa živi veliko število sudetskih Nemcev. Po razpadu avstro-ogrske monarhije so te manjšine postale nov evropski problem, ki je še prav posebno pereč od nastopa

Hitlerja v Nemčiji. Zlasti med balkanskimi Nemci, ki so močno sorodni poremskim Nemcem in se zato smatrajo za nekaj višjega, je nastopil pomemben psihološki preobrat. Zatrjevali so, da so člani višjega naroda in pangermanska ideja, ki želi Vzhodno Evropo vključiti v bodočo nemški imperij, se je med njimi zelo razpasla. Danes se med vsemi temi Nemci čuti vpliv Hitlerjeve roke, ki sega posebno v Rumunijo, deloma pa tudi v Jugoslavijo.

Hitlerjevsko propagando med temi manjšinami vodijo večinoma mladi, radikalni propagatorji-protestanti, ki so študirali v Nemčiji. Ti vneti propagatorji se sami imenujejo »preporoditelji« in

nampadajo povsod, kjer le morejo, vse stare odbornike nemških kulturnih organizacij in jim očitajo, da so liberalci in korupcionisti. Pri tem se poslužujejo vseh mogočih sredstev (!) Tako so na pr. 28. julija l. l. razbili skupščino »Kulturbunda« v Novem Sadu in Sibinu. Kot pesek v oči oblastem je posebni poslanec iz Rajha na zborovanju izjavil, da nacionalni socializem ni eksportno blago in da morejo biti zato Nemci v tujini tudi brez njega... Takoj nato pa je poudaril, da je nemški narod božji instrument in sovražnik božji je vsakdo, ki bi ga hotel uničiti...

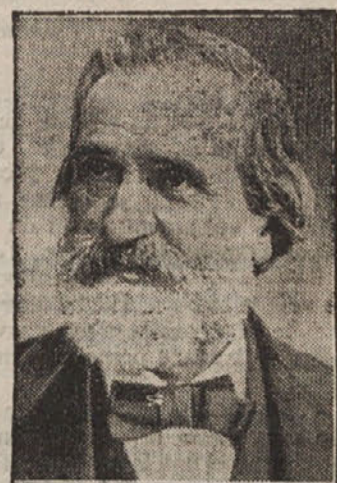
Zlatnine ni maral

Osljek, 28. jan.

Pred dnevi je neki vlomlec prav drzno in spretno vdrl v stanovanje tovarnarja Wamoscherja ter mu odnesel okoli 12.000 Din. Čudno je bilo to, da je vso zlatnino, ki je bila vredna okoli 50 tisoč Din, pustil v blagajni. Nihče ni slutil, da je tat sluga, ki je bil v tovarnarjevi hiši že 8 let. In vendar je bilo tako. Slugo, nekega Ivana Seleniča, so trdo prijeli in vse je priznal. Denar je skril v drvarnici pod drva.

Ogromen dijamant

Kakor poročajo iz Pretorije (Južna Afrika) je bil tam v bližini najden dijamant, kakor teniška žoga velik in 1268 karatov težak. Našli so ga na posestvu holandskega kmeta Yonkerja, kjer je bil pred dvema letoma najden sloveči Yonkerjev dijamant, ki pa je polovico manjši kot ta novi kamen. Ni pa še povsem gotovo, ali gre tu za res polnovreden kamen ali za manj vredno vrsto, takozvano »bort«. V tem primeru bi bil kamen vreden komaj kakih 150.000 Din. Če pa je pravi čisti dijamant, tedaj je njegova vrednost neprecenljiva.

Pred 35 leti dne 27. januarja 1901 je umrl v Milanu slavniti italijanski skladatelj Giuseppe Verdi. Bil je zadnji ustvarjalec takozvanih »velikih« oper. Nekatere njegove opere so nesmrtna glasbena dela, kakor Ernani, Rigoletto, Trubadur, Traviata, Aida itd.

Astrološka napoved

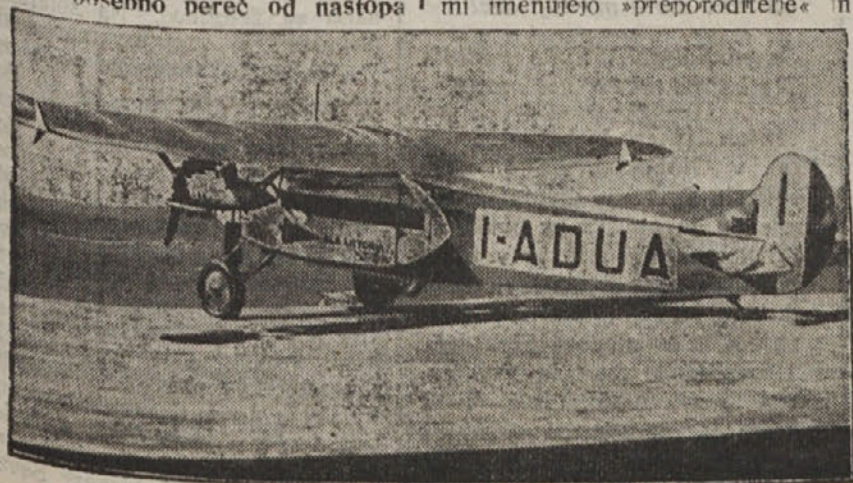
za 29. januar.

Prav ugoden dan, ki prinese uspeh v denarstvu in dobrodelnosti. Priporočljivo je danes si kupiti srečko, ker so dobri izgledi na dobiček. Tudi umetnikom je dan naklonjen. Ženske so danes sprejemljive za ljubezen, marsikaka »trdosrčna« bo danes mehkejša nego druge dni. Snubci bodo imeli uspeh. Na ta dan sklenjeni zakoni so navadno srečni. V gospodarstvu, trgovskih in obrtnih podjetjih danes izvedene reforme bodo uspešne.

„Glas“ je zabaven

Avtomobilska industrija bo praznovala 29. t. m. 50 letnico prvega za promet sposobnega avtomobila. Tega dne 1.1886. je dobil inženjer Karl Benz prvi patent za avtomobil, s katerim se je smel voziti po ulicah. Slika kaže iznajditelja v prvem avtomobilu.

Letalo, ki prevaža pošto iz Rima v Aduo

MAŠČEVALEC

Kriminalni roman.

27

Drugi del.

»Bolje bi bilo da si take neumnosti izbiješ iz glave«, je dejal Jim, zmajevaje z glavo. Jack je človek, s katerim se ni kar tako šaliti. Ne verjamem, da bi on mene kar tako porinil v stran. To pa je storil vse, samo da me reši iz zapora. Bil bi ničvrednej, če bi poslušal tvoje nasvete, kakor si drugače pametna ženska, Eliza.

»Le tako naprej«, se je razburila. »Pa ostani pri svoji neumnosti. Lahko bi imela to hišo in vse zaklade, ki so v njej. Tista jeklena ladja bi bila najina, imela bi moč! Vse bi imela, če bi ti le hotel.«

»Saj sem ti že rekel, da to ni kar tako.«

»Zakaj nekaj ne? kaj misliš, da ti ne bom pomagala? Rada prevzamem nase najtežjo nalogo! Jaz hočem zrušiti Jacka!«

»Ti?« je rpesenočeno vzkliknil Jack. »Ti bi to storila?«

»Da jaz! Ti nisi ne veš, kaj vse zmore ženska zvičaja. Sam si mi malo prej rekel: da sem lepa. On, Jack, pa je strasten človek - zmenimo se takole z njimi. In ko bo pri meni...«

Zamahnila je z desnico po zraku, kot da bi nekoga zabodla.

»Eliza? Ti bi bila v stanu storiti kaj takega?!« je ves prestrašen vzkliknil Jim.

»Zakaj pa ne? Razen tebe nihče ne bo slutil kaj se je z njim zgodilo, vsi njegovi pomagači pa bodo potem pripoznali tebe za poglavarja. Korajžo, Jim!«

Jim je pričel nemirno korakati gor in dol. Ni se mogel odločiti, da bi poslušal to zapeljivko, čeprav mu je predovčevala zlate gradove. On naj postane izdajalec, ona pa morilka?!

»Ne, ne Eliza, jaz te več ne razumem. Prej nikdar nisi dopustila, da bi kdo le črnil kaj slabega o Jacku, zdaj pa...?«

»Med takrat in danes je velika razlika. Misliš, da me mika biti vedno tukaj služkinja? Tiste dve »damici« pa se napihujeta kakor žabi. Ali hočeš vedno ostati hlapčec, ko si lahko gospodar?«

»Misliš, da bodo Jackovi ljudje res zadovoljni s tem, da ji mijaz ukazujem? Kakor hitro izgine Jack, se bodo raztepli na vse vetrove.«

»Ne verjamem.«

»O, prav gotovo. Jih bolje poznam kot pa ti. Njemu se vsi pokorijo, ker nihče ne zna tako ukazovati kot on. Čim n zgrine, bo vse križem kražem. Vsi bodo hoteli komandirati, delati pa nobeden. Kakšen bi potem bil konec, si lahko misliš.«

Eliza je nekaj časa molčala, potem pa živahno spregovorila.

»Ah! Zdaj mi je šinila v glavo črna misel. Ti si tudi nataknješ tako krinko in tako brado kot jo ima on. Tvoj glas je pa itak zelo podoben njegovemu, kakor tudi postava. Nihče ne bo opazil spremembe!«

Jim je vztrepetal, a se obenem zasmeljal: »O, ženske, ženske! Kadar si kaj vtepete v glavo, vas niti sam vrag ne užene!«

»Če nočeš storiti tako, kot hočem jaz, potem sva se pa danes zadnjikrat videla!« je zdaj odločno rekla Eliza, svesta si zmaže. »Govorila sem ti, da mi vse to že preseda. Tudi jaz bi rada bila odlična dama.«

»Da, da, to ti rad verjamem« se je smejal Jim. »Kot lordica ali pa grofica bi bila naravnost krasna! Toda nikakor me ni volja te v tem poslušati, draga Eliza, ker imam samo eno glavo in ne bi bil rad ob njo.«

»Ali ti nisem rekla, da bom glavino stvar prevzela jaz?«

»Beži! Jack ni slaboten otrok!«

»Ah, strastni in zaljubljeni možki so vedno slepi in slabotni. Spravila ga bom tako daleč, da ga bom imela čisto v rokah. Ne skrbi, Jim!«

Jim je tesno stopil k njej in dejal:

Eliza, jaz si bom vse to dobro premislil. Prav dobro premislil, ali si slišala? Čez nekaj dni bova pa spet govorila o tem. To ni nobena šala, tu gre za bito ali ne bito!«

Ni počakal njenega odgovora in naglo odšel.

V VIŠJI DRUŽBI.

»Ah, kako si krasna, Bessie! Kakor vila!«

Tako je vzkliknila Molly ko je zagledala svojo prijateljico, v krasni svileni toaleti.

Vstopil je tudi Edvard, ki je bil elegantno oblečen, in je izročil Bessie krasen šopek kamelij.

»Vse je pripravljeno, lahko odideva« je dejal.

Bessie se je poslovila od prijateljice. Ko sta z Edvardom stopila iz hiše, sta šla preko dvorišča in skozi majhna vrata prišla v stransko ulico, kjer ju je že čakala velika zaprta kočija.

Vrata so se odprla in nekdo je pomohil roko ven, Bessie se je zdramila, ko je zapazila roko.

»Jaz sem, Bessie«, je zaslišala Jackov glas.

Zdaj se ni več obotavljala. Vstopila je in se vsedla poleg Jacka. Njima nasproti se je vsedel Edvard.

»Gospodična Bessie«, je spregovoril Jack, »gotovo vam je že soprog Marsden povedal vse potrebno?«

»Da. Mi gremo na dom polkovnika Mac Donald in moja naloga je, da postanem prijateljica njegovi mladi ženi.«

»To je zaenkrat vse, kar morate storiti. Čim boste zadobili njeno zaupanje, boste lahko zvedeli mnogo zame koristnih stvari.«

»Ah, pozabila sem, gospod, da se vam zahvalim« je plašno odgovorila Molly. »Ta dragocena obleka — ta nakit in vse ostalo.«

»Kaj bi tisto«, jo je prekinil Jack. »Vaše usluge so neprimerne več vredne.«

Ostali del poti so vsi molčali. Bessie škrtnjav opazovala obraz tega skrivnostnega človeka, ki je bil zdaj brez krinke.

Občudovala je njegove lepe in plemenite, a vendar stroge pote-

ze. Njegov pogled je bil tako zapovedovalen, da se je moral vsak ukloniti.

Ali je ta skrivnostni človek ljubil? Bog ve! Tega ni bilo moči razbrati z njegovega hladnega obraza.

Voz se je ustavil pred veliko hišo in tako prekinil njena premišljevanja. Prihital je livniran sluga in odprl vrata. Jack in Edvard sta izstopila, potem pa je Edvard galantno pomagal Bessie iz voza.

Po širokih stopnicah so prišli v krasno predstobo, kjer so odložili plašče. Bessie je burno dihala. Opazila je, kako se je Jack čudno nasmehnil, na obraz mu je legel nenavaden izraz, oči pa so mu žarele, da se je kar zbalala njegovega pogleda.

»Ah, dobrodošli, lord Benton, dobrodošli!« ga je pozdravilo nekaj gospodov.

Bessie se je začudila, kako lahko se giblje Jack v tej družbi in koliko znancev ima. Kdo bi si mogel misliti, da je to tisti strašni Jack?! Z zadovoljstvom je ugotovila, da pa tudi Edvard prav nič ne ostaja za njim in da se brezbrizno vede.

Lord Benton — Jack — jima pomignil in stopil z njima h gostiteljema.

»Dovolite, dragi polkovnik in milady, da vama predstavim mojega dragega prijatelja in njegovo soprogo« se je priklonil in predstavil: »Gospodar te hiše, polkovnik Mac Donald in njegova soproga — moj prijatelj gospod Marsden in soproga!«

Iz domačih gajev

ANTON ASKERC:

Poslednja noč

*Se en poljub mi sladek daj
in zbogom, dekle, vekomaj!*

*Nocojšnjo noč, poslednjo noč
od tebe moram daleč proč!*

*Le mesec bo tovariš moj,
in zvezd na nebu bledih roj*

*mi svetil bo na temno pot,
ko pojdem samcat sam odtod...*

*Saj davno vem, saj dobro vem,
da jaz te ljubiti ne smem...*

*Poslednjič v črne ti oči
pogled se moj naj potopil*

*V to hladno noč, skoz sneg in
led
od tebe mora mv tuji svet!*

*Se en poljub!... Roko podaj!...
Ne bo me nikdar več nazaj!*

Anton Askerc je bil rojen leta 1856. v Globokem pri Rimskih Toplicah. Postal je duhovnik, pozneje pa je opustil ta poklic in živel kot mestni arhivar v Ljubljani, kjer je tudi umrl 1. 1912. Askerc je bil zelo plodovit pesnik, a najboljša so njegova prva dela. Naša pesem je vzeta iz Ljubljanskega Zvona XXII. leta 1902. Askerc je bil namreč Zvonov urednik in je ta letnik zadnji, ki ga je uredil on. Pesem je objavil pod imenom Dimitrij Ahasverov.

Princ — potepuh

Ko je bil sedanji angleški kralj še princ valeski, se mu je leta 1920 na počitnicah v Franciji pripetilo tole:

Ker je bilo tisto poletje zelo vroče, je princ večinoma letal po okolici samo v srajci in kratkih hlačah, sandalih brez nogavic. Svoj jopič pa je nosil čez roko, a je pozabil, da je v gumbnici jopiča tičal trak velikega križca francoske častne legije.

Opazil pa je to neki orožnik, si ogledal plavolasega mladega človeka in našel, da je kaj neverjetno, da bi takle dečko že imel najvišje francosko odlikovanje.

»Kdo ste vi?« je strogo vprašal orožnik. Oni se je predstavil: Princ of Wales? »Kaj?« je zagrmel nanj orožnik. »Vi hočete biti princ of Wales? Potlej sem pa jaz prej Jezus Kristus! Vi nesramni potepuh, marš z menoj!« In ga je kratkoma odgnal na komisariat.

Tam se je seveda vse pojasnilo. Ampak danes je v Franciji orožnik, ki ima uro in sliko z lastnoročnim podpisom kralja Edvarda VIII. zato, da je nekoč aretiral princa od Wales.

Razne novice

Švedski jeziko- in imenoslovec Karlson je ugotovil, da je Ana naj bolj razširjeno žensko ime. V germanskih, romanskih in slovanskih deželah je okoli 94 milijonov žensk s tem imenom. Za Anami je največ Marij, t. j. okoli 91 milijonov.

Kakor poročajo iz Gurjeva ob kaspiskem morju, je silen vihar 1863 ljudi, ki so na ledu ribarili, in 1480 konj odgnal na odprtem morju. Ribiči imajo s seboj brezžično postajo in so javili, da plovejo na ogromni ledeni plošči in da imajo živeža in kuriva za 40 dni. Pripravljajo se rešilne odprave ribičem na pomoč.

Medtem ko na severno Ameriko pritiska strašen mraz, pa Južno Ameriko pustošijo neurja in poplave. Po poročilih iz Buenos Airesa je v provinci Corrientes več mest in vasi pod vodo. V okraju Esquina je utonilo 20 oseb, večinoma otroci. Nešteto majhnih hiš ubožnih kmetov je voda odnesla. Prebivalstvo beži v višje lege.

Neprijeten doživljaj je imel neki češki tovarnar obleke na poslovni poti po Avstriji. V bližini Podiebrada je njegov avto ustavilo mlado lepo dekle in zaprosilo tovarnarja, naj jo vzame s seboj, ker nima denarja za železnico. Na šoferjevo priprošnjo je vzel tovarnar dekle v voz. Za to uslugo pa se je pozneje bridko pokesal; ko so došli v Podiebrad, kjer je tovarnar obiskal svojega odjemalca, je dekle izstopilo in teklo naravnost na žandarmerijo, kjer je ovdela tovarnarja in njegovega šoferja. Češ da sta jo na cesti ugrabila dva neznanca moška, jo posadila v avto in jo odpeljala. V avtu sta jo večkrat posilila. Orožniki so takoj poiskali »zločinca« in oba aretirali. Pri zaslišanju pred preiskovalnim sodnikom pa se je kmalu razkrinilo, da je hotelo na ta način izsiliti od bogatega tovarnarja denar. Seveda so jo zaprli.

Maribor

m— Narodno gledališče. Sreda, 29. januarja: Zaprto. — Četrtek, 30. januarja ob 20. uri: »Vest«. Gostovanje Cirila Debevca. Znižane cene. Zadnjič. — Sobota, 1. februarja ob 20. uri: »Kariera kancista Winziga«. Premijena.

m Kino. Grajski: Izbori film »Riharda Tauberja« »Ti si moje sonce«. Union: Največji in najboljši film sedanjosti »Nataša« (Moskovske noči) v nemškem jeziku.

m— Po 20 letih zopet doma. Iz ruskega ujetništva se je te dni vračal preko Maribora v Zenico 43-letni Hoso Mušič, ki so ga leta 1916 zajeli Rusi. Povedal je, da v Rusiji živi še mnogo Jugoslovancev, ki pa nimajo sredstev, da bi se vrnili v domovino.

m— Občni zbor SK Železničarja je bil preteklo soboto v društvenih prostorih pod novo tribuno na igrišču. Poročila agnih odborikov so bila dokaz velikega napredka vseh sportnih sekcij. Na čelu novega odbora so: predsednik inž. Gruden, podpredsednik Evstahij Jošić in Milan Mozešić, tajnika Josip Fišer in Emil Erlič, blagajnika Franjo Podpečan in Franjo Radej.

m— Darujte za spomenik blagopokojnega viteškega kralja Aleksandra I., Zedinitelja v Mariboru. Pisarna: Mestno poglavarstvo, Rotovski trg 1, soba št. 6.a.

m— Mariborčan na olimpijadi. Jugoslovanski kolesarski savez je določil med drugimi v reprezentanco, ki bo zastopala našo državo na olimpijado v Berlinu, tudi znanega mariborskega dirkača Stefana Rozmana.

m— Avtomobilisti iz Monte Carla so se vozili v ponedeljek popoldne tud skozi naše mesto. Po ulicah so bile za orijentacijo nameščene signalne tablice. Največ ljudi je pričakovalo avtomobiliste na Kralja Petra trgu.

Celje

Gledališče. Prihodnje gostovanje ljubljanske drame bo v torek 4. februarja s Schurekovo igro s petem in godbo »Pesem s ceste«. Neabonenti dobijo vstopnice v predprodaji v trafiki Traile na Dečkovem trgu.

Napad s sekuro. V Sv. Jakobu pri St. Jurju ob j. ž. je v nedeljo 26. t. m. okrog 15. ure dninar Franc Zelič vinjen napadel 24 letnega Jakoba Mraza, dninarja iz Osredka pri Sv. Jurju. S sekuro ga je nevarno usekal dvakrat v levo roko, enkrat v levo nogo in slednjič celo za vrat. Mrazovo stanje je zelo nevarno.

Javna občinska seja bo v petek 31. t. m. ob 18. v mestni posvetovalnici.

V Italiji pobirajo srebrn denar

Rim, 28. jan. Reuter. Snoči je bil v Rimu objavljen dekret, da se iz prometa jemlje srebrni kovan denar, ki je bil izdan na podlagi zakona v mesecu maju. Ponekod se boje, da bo zmanjkalo drobiža, ker novi dekret ne predvideva tiskanja novih bankovcev. V prometu ostaja še kovan drobiž iz nikla in dveh lir.

„Glas“ ni strankarski

Kralj Jurij V. na zadnji poti

London, 28. januarja. Na ulicah, koder bo šel pogrebni sprevod, vlada že od rane ure silna živahnost. Neštevilni tisoči so že nekaj ur pred začetkom slovesnosti zavzeli prostore na trotoarjih. Mnogi so prinesli s seboj volnene odeje, da bi se zavarovali pred mrazom in slabim vremenom. Ob trotoarjih vise na visokih jamborih zastave z znaki žalosti kraljevskega doma. Povsod prodajajo program pogrebnih svečanosti s sliko pokojnega kralja v črnem okvirju. Vse velike trgovine so izpraznile svoje izložbe in jih izpremenile v tribune za gledalce. Prostori na teh tribunah stanejo od 3 do 10 gvinej. Do osme ure so zasedle vse prostore vojne edinice, ki bodo tvorile špilir po vseh ulicah.

Zadušnice po vsem svetu

Danes na dan pogreba, bo svečana zadušnica v vseh angleških dominionih. Po celem britanskem cesarstvu bodo danes zaprte šole, trgovine in gledališča. Po državnih in mestnih uradih se bo opravljala samo najnujnejša služba. Kralj Edvard VIII. je po želji svojega očeta odredil, naj ne bodo trgovine danes zprte, da ne bi ljudje trpeli škode v teh težkih časih. Kljub temu so pa v Angliji in v angleških dominionih trgovske organizacije sklenile, da bodo trgovine zaprte in bodo tako izkazale čast pokojnemu vladarju.

V teku večerajšnjega dne je do 10. zvečer šlo mimo krste blagopokojnega kralja Jurija 175.000 ljudi. Med temi so opazili Lloyda Georgea, ki je za roko peljal neko malo dete. Zvečer so se pred smrtnimi ostaki blagopokojnega kralja

priklonili Nj. kr. Vis. princ Olaf Norveški, švedski prestolonaslednik, italijanski prestolonaslednik, princ Jurij in princ Nikola grški.

Radio poroča

Poštarne oblasti so pripravile vse potrebno za kar najboljše radijsko poročanje o današnjem slavnostnem pogrebu kralja Jurija V. Poročila bodo oddajali ne samo v angleščini, temveč tudi v več tujih jezikih, zlasti v francoščini in nemščini, po možnosti pa tudi v španščini in holandsčini.

Vrstni red spreveda

V pogrebnem sprevodu stopajo za Nj. Vel. kraljico Mary zunanji ministri in ambasadorji tujih držav, nato pa kraljica Viktorija Evgenija španska, vojvodinja Gloucesterska vojvodinja od Kenta in princesa Canot. Za njimi stopajo člani tujih kraljevskih družin, rtzne inozemske delegacije častnikov, vojske, mornarice in letalstva in vojni atašeji. Pogrebni sprevod bo zaključilo nekoliko oddelkov vojske.

Knez Pavle v Londonu

London, 28. jan. n. Snoči je angleški kralj Edvard priredil v Buckinghamu veliko večerjo na čast inozemskim kraljem, šefom tujih držav in predsednikom kraljevih dinastij. Pri večerji je bil tudi Nj. kr. Vis. jugoslovanski knez-naměstnik, v njegovem spremstvu pa je bil minister dvora Milan Antić, ki je večerjal z ostalimi tujimi ministri.

Včeraj popoldne ob 11. uri je Nj. k. vis. jugoslovanski knez-naměstnik odšel v Westminster, da se pokloni smrtnim ostankom blagopokojnega kralja Jurija V. Nj. k. v. knez-naměstnik je ostal v pobožnem molku ob krsti več kot pet minut.

Kdo bo sestavil novo grško vlado?

Atene, 28. jan. b. Ministrski predsednik Demertzis je zvečer sprejel zastopnike črtopisja in jim izjavil, da nobena stranka ni dobila absolutne večine. Ministrski predsednik pa je dodal, da bi bila potrebna sestava vlade nacionalne unije, tudi če bi katerakoli stranka dobila absolutno večino. Po nepotrjenih vesteh izgleda, da sta vodja liberalne stranke Sofulis in vodja populistov Tsaldaris že vstopila v stik zaradi sodelovanja v bodočem parlamentu.

Končni izid volitev še ni znan. Po sedanjih podatkih pa bi bili mandati takole razdeljeni: liberalna stranka 124 mandata, populist Tsaldaris 65 mandata, koalicijski stranki Kondilisa in Teotokisa 60 mandata, komunisti 16

K vprašanju sankcij

Pod naslovom »Sankcije, nova rana za Slovenijo« citamo v »Ljudski Pravici« med drugim tudi to-le mnenje o vprašanju sankcij, ki pri nas že nekaj časa razburja duhove: Težko so sankcije prizadele Slovenijo. A mi pomavljamo z našim doisnikom iz Bo-

hinja: »Nekateri se jezijo nad sankcijami, a ne vedo, da je boljše nekaj žrtvovati kot vse: boljše je boriti se proti vojni, kakor da vojna uniči milijone nedolžnih ljudi in uniči za milijarde dobrin. Tistega, ki izziva na vojno, napadalec, naj kaznujejo, napadenega naj branijo, pa naj ima beč, čr-

no ali rumeno kožo. Zato morajo biti vse delovno ljudstvo proti vojni in za sankcije. Samo zahtevamo, da nosijo bremena sankcij oni, ki so imeli pred sankcijami milijonske dobičke in da preskrbi država onim, ki so izgubili delo in malim posestnikom delo in zaslužek drugje«.

Eksplodizija smodnišnice

Peking, 28. a. Eksplodirala je smodnišnica pri Mentkou nedaleč od Pekinga. Ta strašna eksplozija je porušila 50 hiš. Podrobnosti še manjkajo.

Še o premeščanju učiteljstva

»Slovenec«, premeščanja učiteljstva, piše v svojem zadnjem uvodniku »Učiteljska premeščanja v pravi luči« med drugim tudi to-le: Nihče od premeščenih ni oškodovan, večina je prišla še na boljše, pa naj so te ali nasprotno politične barve, nikomur se spremeščenjem ni zgodila nobena krivica, pač pa je marsikomu bila po pravljena storjena krivica, ki jo je bil utrpel pod JNS režimom, ko so mnogi bili na podlagi lažnih denunciacij enostavno iz službe odpuščeni ali ločeni od družine in pregnani v skale in pušče med Arnavte ali so morali opustiti upraviteljska mesta in so bili oškodovani na plači in drugih ugodnostih. In če je morebiti kdo bil premeščen iz kraja, kjer kot predsednik zloglasnih Jevtičevih volilnih komisij ni bil več mogoč, v drug kraj, naj pomisli, da je to dovolj tehten vzrok za premeščenje učitelja, ki mora živeti v soglasju z ljudstvom, kojega naščaja poučuje, dočim so pod JNS režimom bili učitelji premeščeni zato ker so sočustvovali in sodelovali z ljudstvom, ki ga je tlačila diktatura.

Branjarija v kriminalu

Skoraj bi človek mislil, da bodo ljubljanski detektivi začeli trgovati z mlekarскими kanglami in starimi dežniki, tako vzpodbudno se bahajo tam v neki sobi tri mlekarске kangle in več druge ropotije Dobavitelji tega blaga so otroci, ki so te dni v zgodnjih jutranjih urah kradli mlekaricam kangle z vozičkov. Na policiji čakajo lastnici tri kangle, ena za 2 litra, dve pa po 3 litre. Ena je bila ukradena na Šmartinski cesti, dve pa na vogalu Masarykove in Šmartinske ceste v bližini tvrde Novotny. Prav tako so mladi uzmoviči porabili mlekaricam z vozičkov 4 stare dežnike, nek fantek pa je baje našel v Slomškovi ulici v snegu rjavo-sivo konjsko odejo. Ker snega že dolgo ni, je bil način »najdenja« najbrž isti, kakor pri kanglah in dežnikih. Ker doslej pri policiji ni za te predmete nobene prijave, opozarjamo mlekarice, ki pogrešajo kaj svojega ali zgoraj označenih predmetov, naj se zglase na kriminalnem oddelku policijske uprave, kjer lahko dobe ukradene predmete nazaj.

Sleparski založnik ki so mu nasledli mnogi Slovenci

Zagreb, 28. januarja.
V Zagrebu so pred dnevi aretirali »glavnega urednika in založnika Interesantne biblioteke Globus« Žigo Berenja. Izkazalo se je, da je Berenja velikopotezen slepar in pustolovec, ki so mu šle na lim številne žrtve, med katerimi je tudi mnogo Slovencev.

Berenja je ustanovil svojo knjižarno in je takoj začel zelo velikopotezno. Dajal je posojila do 3000 Din ter obetal plačo svojim številnim prijateljem in inkasantom. Razposlal je na stotine prospektov in vsiljeval svoje knjige »Interesantne biblioteke«. Do danes pa še nihče ni teh knjig dobil, ker jih Berenja sploh ni založil.

Prospekti so bili kaj vabljivi. Založnik je obetal najbolj zanimive knjige domačih in tujih avtorjev, napete detektivske romane, »Globus« roman, pa tudi znanstvena dela v slovenskem, hrvaškem in nemškem jeziku. Pa tudi drage niso bile. Šlager je bil v tem, da je založnik obljubil vsakemu, ki se naroči na celotno zbirko, posojilo do 3000 Din. Jamstva ni bilo treba, treba je bilo samo redno plačevati obroke po 100 Din na mesec. Kdo se ne bi ujel na take limanice dandanes, ko ni gotovine.

Berenja je pa vedel, da brez potnikov in inkasantov ne bo uspeha. Zato je objavil v vseh časopisih oglase, da jih išče za dobro provizijo. Tudi v vseh velikih slovenskih časopisih so takli oglasi izšli. Zahteval je seveda kavcijo itd.

Zanimivo je, da je prvi šel na lim Slovenec Josip Koder z Jesenice. Poslal je lažnemu založniku kavcijo 200 Din. Dobil pa ni knjig ne denarja. Tako so mu nasledili mnogi brezposelni, med katerimi sta bila tudi Friderik Šperk iz Oplovnice ter Ivan Marič iz Grabarja.

Velesleparija je pa Berenji uspela v Veliki Kikindi, kjer je otvoril »glavno skladišče Globusovih edicij«. Za upravitelja je za veliko kavcijo sprejel nekega Hildeštaba. Ko je bilo dočeno, da bo skladišče odprto, je pa upravitelj dobil obvestilo, da se je gospod založnik hudo ponesrečil z avtom in je treba otvoritev odložiti.

Fran Cotman iz Godiča pri Kamniku mu je tudi poslal kavcijo, toda dobil je obvestilo, da je gospod založnik pred veleseljem tako zaposlen, da mora njegovo angažma odložiti. Takih žrtev ima Berenja mnogo na vesti.

Nemci v Jugoslaviji ...

Pod tem naslovom prinaša »Koroški Slovenec« tole notico: Očitno so narodno-socialistični vplivi med nemško mladino v Jugoslaviji že tako očitni, da je nanje postala pozorna tudi državna oblast. Svoječasno smo že poročali o odkritjih novosadskega »Dana«, ki piše o zaprise-gah nemških mladcev pod zastavo s klukastim križem in sličnih pojavih... Kakšno je mišljenje in zadržanje

Nemcev Jugoslavije, nazorno priča dejstvo, da je avstrijska vlada morala prepovedati širjenje glavnega glasila kočevskih nemcev »Gottscheer Zeitung« v Avstriji. Se najdejo neki ljudje pri nas, pripominja »Koroški Slovenec«, ki bi hoteli izzvati neko vzporednost med Nemci v Jugoslaviji in Slovenci na Koroškem. Nevarnost njihovega početja je z ozirom na ta odlok avstrijske vlade očitna.

Angleškega kralja Jurija V. so položili na mrtvaški oder v westminsterski dvorani, ki je bila priča 600. obletnice. Na krsti je kraljevska krona, ki ima 500 dragocenih diamanтов. Pred krsto vidimo častno stražo gardijskih oficirjev.

... in Slovenci na Koroškem

Isti »Koroški Slovenec« piše na drugem mestu: Vedno spet šujemo pritožbe proti slovenskim fantom, katerim gotovi krogi zamerijo obisk kmetijskih šol v Jugoslaviji. Kaj radi dostavljajo svojim očitkom, češ Slovincem je dovoljen obisk šol v Jugoslaviji. Nemcem pa niti vpotovanja v Nemčijo. Slovenci imajo na Koroškem več pravic nego Nemci. — Na take in slične očitke pripomnimo, da ostanejo slovenski kmetiči fantje na Koroškem in bodo tod posejali kmetijske šole, čim se jim nudi doma možnost potrebne gospodarske izobrazbe v slovenskem jeziku in duhu. Kot znano se je na Grmu v Jugoslaviji šolal tudi bivši minister inž. Schumy in o njem ne sme nihče trditi, da se tam ničesar ni naučil.

Kongres delavskih zbornic

V Beogradu se je včeraj zaključil 6. redni kongres delavskih zbornic iz vse države. Sprejetih je bilo več resolucij, med katerimi naj omenimo resolucijo o brezposelnih delavcih, ki zahteva med drugim tudi načrt gospodarskega in finančnega dviga vasi in izvedbo razumne notranje kolonizacije, nadalje resolucijo o ureditvi delovnega časa, o ustanovitvi posvetovalnega odbora in inspekciji dela, potem o vajeniškem vprašanju, o subvenciji javnih borz dela

Laval na poti k predsedniku francoske republike Lebrunu, ko mu je sporočil, da odstopa. Njegov namestnik Sarraut mu je zamenjaval resor zunanjega ministra v novi francoski vladi.

Papa, kaj je to vegetarijanec?
— Tisti, ki je samo rastlinsko hrano!
— Kaj pa, če je tiste rastline, ki jedo živali?

— Zakaj jokaš, Francek? Ali ti bratec ni dal polovice jabolka,
— To pač, toda mi noče dati tudi polovice črva.

MALI OGLASI

Vsaka beseda 50 par. Najmanjši znesek 5 Din. Drž. in ban. davek 8 Din. Oglasniki, ki iščejo službo, plačajo samo po 25 par za besedo. Na pismena vprašanja je priložiti odgovor 2 Din v znamkah. — Mali oglasi so plačljivi takoj pri naročilu

Izvežbana kuharica, z dobrimi spricavali išče službo. Želim skromen honorar, nudim pa pridne roke in obsežno znanje. Ponudbe na upravo »Glasa naroda« pod »Kuharica«.

Zenitve in mojitve boljših krogov posredujemo najvestneje. Razpošiljamo informativne prospekte proti predplačilu Din 10.— v poštinih znamkah — diskretno. Velika izbira odličnih paritij obojega spola. Naročite takoj prospekte! »Rezore«

Nobenega dela me ni sram. Sem brezposelni lesni manipulant, vseh del zmožen. Sprejemem mesto sluga, skladiščnika. Jamstvo: moje poštenje. Cenj. ponudbe na upravo tega lista pod »Delaven-pošten«.

Pisalni stroj »Mignon« dobro ohranjen za Din 800.— prodaj. Redenšek, Domžale.

Hranilne knjižice

prodajate ali kupite najbolje potem moje pisarne. Solidno poslovanje. Priložite znamko! Rudolf Zorč, Ljubljana, Gledališka ulica 12. Tel. 33-10

38-55

je številka, katero pokličite pri naročanju svojih

oglasov

v »Glasu naroda«

LJUDSKIM ODROM!

CRNA ŽENA, ljudska igra s petjem v 3 dejanjih in drama v 4 dejanjih
»ZA GRUNT« se naroča: Redenšek Ivan, Domžale!

PREMOG

»Stanovsko« (4900 kal.)

100 kg. Din 36.— postavljeno na dom

LOJZE RESMAN

trg. kuriva
Borštnikov trg 2.
Tel. 33-53

Citajte!
Priporočajte!
Širite!

»GLAS NARODA«

Makulturni papir

v večjih množinah
dobite v upravi »Glasa Naroda«